



# ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๔-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ข่าวสด (กรอบข่าว) ประจำวันที่ ๒๑ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖ หน้า ๒๕ มูลค่าข่าว ๕๐๘,๐๐๕ -

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

## เรื่องเล่าผู้ต้องขังหญิง 'ไขกุญแจดอกที่สอง'



“อิสรภาพ” เกิดขึ้นภายหลังกุญแจดอกแรก ไขเปิดประตูให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษแต่ ผู้พ้นโทษเหล่านั้นกลับต้องพบเจออุปสรรค ที่รออยู่ คือ “โอกาส” จากสังคมซึ่งนับเป็น ปรากฏการณ์ที่สองที่รอการแก้ไขและ “ไข”

โครงการกำลังใจใน พระเจ้าหลานเธอ พระ องค์เจ้าพัชรกิติยาภา ช่วยให้ผู้ถูกคุมประพฤติ หรือผู้ที่เป็นจำเลย ตระหนักว่ายังมีผู้ที่ เติบโตให้โอกาส และเอาใจช่วยให้ พวกเขาเอาชนะ ภัย หนาว และ อุปสรรคต่างๆ ลดการกระทำ ผิดซ้ำซ้อน คืนสู่สังคมและใช้ชีวิตร่วมกันอย่าง สงบสุข



ในงาน “คนไทย ขอมือหน่อย” คณะไม่ คณะมือ เพื่อสังคมน่าอยู่ จัดโดยสำนักงาน สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) บริเวณลานหน้า ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ต้องการบอก เล่าให้ผู้คนในสังคมรับรู้ความทุกข์ ความรู้สึก ของผู้ที่เคยกระทำผิด ใช้ชื่องานว่า “กุญแจ ดอกที่สอง : เปิดประตู เปิดใจ จับมือเดิน ไปพร้อมผู้ต้องขังหญิง” ผ่านเรื่องเล่าและ ประสบการณ์จากการลงพื้นที่เยี่ยมผู้ต้องขัง



หนึ่งในนักวิจัย รศ.ดร.ภาวรัตน์ ทะวา นนท์ อาจารย์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กล่าวว่า มนุษย์เราทุกคนย่อมมีโอกาสทำผิดพลาด ได้ จะโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ได้ก้าวเข้าสู่กับดักนั้น แล้ว ชีวิตผู้ต้องขังล้วนเป็นชีวิตที่ถูกกัก เมื่อ



ลงพื้นที่พูดคุย ฟังเรื่องเล่าของผู้ต้องขังหญิง  
คนแล้วคนเล่า มองเห็นว่าสิ่งที่พวกเขาแต่ละ  
คนกล่าวหาญที่จะเล่าเรื่องส่วนตัวทำให้ผู้ฟังได้  
รับบทเรียน เช่น การที่เรานั่งรถไปกับคนที่  
รู้จักกันดี แต่เราไม่ระวังทำให้เราถูกจับใน  
ข้อหาเมียเสพติดไว้ครอบครอง โดยที่ยาเสพ

ติดไม่ใช่ของเรา ถูกจับ

ไปอยู่ในเรือนจำ  
ชีวิตของผู้คน  
ในเรือนจำมีอายุ  
ตั้งแต่ 18-80 ปี

“การเข้าไปอยู่  
ในเรือนจำทำให้  
ถูกจำกัดอิสรภาพ  
จำกัดด้วยกฎเกณฑ์  
ระเบียบมากมาย รวม



ถึงความรู้สึกความรักความผูกพันระหว่างแม่  
ลูก หากผู้ต้องขังมีสถานภาพเป็นลูกเขาก็ก  
จะห่วงแม่ที่อยู่ข้างนอก หรือผู้ต้องขังที่มี  
สถานภาพเป็นแม่จะห่วงลูก

โครงการกำลังใจจึงเป็นโครงการที่ทำให้  
ผู้ต้องขังหญิงผู้เฝ้าเรือนพื้น ไทย ฤๅญแจดอก  
แรกคือเรือนจำ ให้เขามีอิสรภาพสู่โลกข้าง  
นอก แต่ต้องกลับมาเจอกับเด็กหรือกรงขังที่  
คนในสังคมข้างเขาเอาไว้ ด้วยความเชื่อที่  
ว่าคนที่ผ่านเรือนจำมาเป็นคนที่ไว้ใจไม่ได้  
นักแล้ว

อยากจะบอกว่าคนที่อยู่ในเรือนจำไม่ได้

แตกต่างจากพวกเรา ดัง  
นั้นพวกเราในสังคมจึง  
เสมือนฤๅญแจดอกที่สองที่  
จะเปิดประตู เปิดใจให้ผู้ที่  
เคยถูกคุมขังก้าวผ่านเรื่อง  
ราวที่ผ่านเข้ามาในชีวิตให้  
ได้ เขาก็ได้รับโทษในสิ่ง  
ที่ทดลองไป ก้าวจากสิ่งที  
กระทำผิด ก้าวออกจากเวร



อรสมและครนภากรณร่วมเสวนา

กรรมและก้าวสู่สังคมได้เต็มที่”

รศ.ดร.นภภรณ์ กล่าวต่อว่าผู้ต้องขังส่วน  
ใหญ่ที่ก้าวเข้าสู่เรือนจำในวันแรกต้องเดินผ่าน  
ประตูบานแล้วบานเล่า ส่วนใหญ่เขาจะถาม  
ตัวเองว่า “เขาฝันไปหรือเปล่า” “ทำไมต้องมาอยู่  
ในที่แห่งนี้ ไปไหนไม่ได้” การใช้ชีวิต อาหาร  
การกิน ที่หลับที่นอน จะอาบน้ำเขาก็เลือกไม่  
ได้ เป็นความกดดันของคนที่ยังก้าวเข้าสู่  
เรือนจำในช่วงแรก ผู้ต้องขังหญิงจะร้องไห้  
และใช้เวลา 2-4 เดือน บางคน 6 เดือนหรือ  
1 ปี แล้วแต่สภาพในการปรับตัวและปรับใจ

การได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกับนักโทษหญิง  
ทำให้รศ.ดร.นภภรณ์รับรู้ถึงความฝันของ  
นักโทษ ที่บ่งบอกว่า พวกเขาต้องการ  
“อิสรภาพ” นั่นก็คือฝันอยากเป็นนินกเพื่อจะ  
ได้บีนออกจากเรือนจำ เมื่อเห็นคลองก็อยาก  
เป็นน้ำ สิ่งที่เราเขาสะท้อนออกมาทำให้เห็น  
ถึงความเหงา ว่าแห่ ทุกคนต่างมีความหวังที่  
เหมือนกันคืออิสรภาพ

“เมื่อได้พูดคุยกับผู้ต้องขังทำให้รู้ว่าเราต้อง  
ช่วยกันดึงพลังที่สร้างสรรค์ออกมาจากตัวเขา  
ให้ได้มากที่สุด ผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เน้น  
คุณภาพทางจิตใจ สร้างกำลังใจ ต้องทำให้  
พวกเขาเห็นว่าแม้จะอยู่ในที่แคบแต่คุณภาพ

จิตใจของผู้ต้องขังหญิงต้อง  
ดี จึงจัดกิจกรรมใหม่ๆ ให้  
พวกเขา ไม่ว่าจะเป็นการ  
สอนโยคะเพื่อให้เขาสุขภาพ  
จิตใจของตัวเอง เกิดสมาธิ  
เกิดปัญญา รู้พลังในตัวตน  
ซึ่งเขาไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่า  
ตัวเขาเองมีพลังมากมาย  
รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ต้อง  
ขังหญิงได้พบเจอคนที่ตัว  
เองรัก เคารพ ส่วนใหญ่เป็น  
พ่อแม่ ญาติพี่น้อง นอกจากมาเยี่ยมกันแล้ว  
ยังมีโอกาสได้กอดพ่อแม่หรือลูกตัวเอง  
ส่งเสริมให้จิตใจของแม่ ลูกอ่อนโยนเข้าหากัน  
มากขึ้น” รศ.ดร.นภภรณ์กล่าว

ด้าน อรสม สุทธิสาคร นักเขียนสารคดี  
อิสระ เล่าว่าโครงการกำลังใจและแผน  
พัฒนาจิต มูลนิธิศดศรี ศฤๅญด้วงค์ ร่วมจัด  
กิจกรรมในเรือนจำที่หลากหลาย ตนเอง  
ทำงานสารคดีมาครึ่งก่อนชีวิต เราชักงาน  
สารคดีและมองว่างานสารคดีเป็นงานที่ยิ่ง  
ใหญ่ เป็นงานประกาศศัจจะของชีวิตคน การ  
เขียนเรื่องราวความเป็นจริงทำให้คนได้

ทบทวนตัวเอง ขณะเดียวกันก็ได้กลั่นกรองตัวเองลงด้วย ทำให้เรามองเห็นคุณค่าในตัวเอง ผู้ต้องขังในเรือนจำไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องขังหญิงหรือชายเขารู้สึกว่าชีวิตของพวกเขาไม่มีคุณค่าอีกแล้ว ทั้งด้วยความรู้สึกของตัวเองและความรู้สึกที่สังคมมองพวกเขา เมื่อเขาก้าวขาไปอยู่ในเรือนจำเขาสูญเสียคุณค่าแห่งตัวตนลง เราจะทำอย่างไรให้เขามีกำลังใจมองเห็นคุณค่าในตัวเองและมองเห็นคุณค่าที่จะทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นด้วย จึงได้นำประสบการณ์ของผู้ต้องขังมาเสนอเป็นเรื่องราวเพื่อให้นักอื่นๆ ในสังคมรับรู้

“เข้าไปสอนเรื่องการเขียนประสบการณ์เรื่องราวของผู้ต้องขัง ได้ฟังเรื่องราวที่ทำให้เขาทุกซึใจ มีการให้กำลังใจ เราไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่ครูสอนเขียนสารคดีเรื่องเล่า หากแต่เรายังเป็นเสมือนญาติของผู้ต้องขัง การรับฟังพวกเขาด้วยจิตใจที่เปิดกว้างมีเมตตาจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ในชั้นเรียนที่สอนการเขียนให้ผู้ต้องขังหญิง เราในฐานะครู



จะให้ผู้ต้องขังเข้ามาถอด เสร้เหมือนเราเป็นญาติเป็นแม่ เกิดความไว้นือเชื่อใจ และบอกเล่าความอัดอั้นในจิตใจให้เราร่วมรับรู้ การจัดกิจกรรมทุกรูปแบบเพื่อเสริมกำลังใจและทำให้ชีวิตพวกเขา มีความหวังมีกำลังใจขึ้นมาบ้าง จากการได้พูดคุยกับผู้ต้องขังหญิงที่ต้องโทษประหารชีวิต เมื่อถามว่าอยากเป็นอะไร เขาบอกว่าอยากเป็นสัตว์ใคร่จกานที่มีอิสระเสรีและไม่ขอมายู่ในเรือนจำอีกแล้วไม่ว่าจะชาติไหน”

อรสมเล่าต่อว่าการเข้าไปฝึกผู้ต้องขังเขียนเล่าเรื่องราวตัวเองจึงเป็นเรื่องที่มีพลังมากผู้ต้องขังมีวัตถุดิบที่ติดอยู่แล้วในตัวทุกคน การถ่ายทอดเรื่องราวของตัวเองออกมาทำให้น่าสนใจและมีชีวิตชีวา มากเรื่องราวเหล่านี้หากได้นำเสนอสู่สังคมภายนอกจะทำให้ผู้คนเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่เคยผ่านชีวิตในเรือนจำ เมื่อเข้าใจก็จะมองพวกเขาด้วยความรักเมตตา ให้ออกมา มากขึ้น และนี่คือการช่วยกัน “ไขกุญแจดอกที่สอง”